

Göktuğ Canbaba
ÇATLAKLAR

Öykü

Göktuğ Canbaba, 1981 yılında Ankara’da doğdu. 2006 yılında Anadolu Üniversitesi Basın-Yayın Bölümü’nden mezun oldu. Lisans öğrenimini “Şarap ve İnsan” adlı belgesel fotoğraf projesiyle tamamladı. Uzakdoğu’da uzun soluklu birçok seyahate çıkıp kişisel fotoğraf projeleri üzerine çalıştı. *Ben Babam ve Diğerleri*’nin (Doğan Kitap, 2019) de aralarında bulunduğu dört roman ve bir öykü kitabı yazdı. *Öykü Gazetesi*, *OT*, *Dünyanın Öyküsü*, *Vagon*, *Yabani* gibi dergilerde öyküleri yayımlandı. Aynı zamanda çocuklara da yazan Göktuğ Canbaba’nın Doğan Egmont’tan çıkan yirmiden fazla çocuk kitabı var.

Çatlaklar

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTABI

Ben, Babam ve Diğerleri

ÇATLAKLAR

Yazan: Göktuğ Canbaba

Editör: Hülya Balcı

Yayın hakları: © Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Ekim 2021 / ISBN 978-625-8495-31-7

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Serkan Yolcu

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Çatlaklar

Göktuğ Canbaba

İçindekiler

Apartman Boşluğundaki Hediye Paketi.....	11
Karanlığa Gülümsemek.....	21
Siz... Biz.....	31
Bir Kabartı, Bir Çıkıntı, Bir Dağınıklık	41
Tatlı Niyetine	53
Babamın Eşyaları	65
Karşı Komşu.....	73
Siluetler	91
İrili Ufaklı Yavuz Beyler.....	107
İçler Dışlar Çarpımı.....	121

Apartman Boşluğundaki Hediye Paketi

Gök gürledi ama apartman boşluğu dışarıdaki gürültüyü emip yok etti. Tenine çarpan ışık patlamalarını içine almayı reddetti. Devasa bir canlının hastalıklı soluk borusundan hırıltılı nefesler yükseldi. Servet Efendi boşluğa bakarak sarma sigarasını köklede. Ortaya çıkan korun sönük ışığında adamın kirli sakalının ardındaki gülümsemesi görüldü. Dudaklarına yapışan tütün parçalarını dilinin yardımıyla içeri alıp tükürdüktan sonra sigarayı söndürmeden aşağı attı. Yere çarpan izmarit minik havai fişek gibi patladı apartmanın ayakucunda. Kasketine iki yanından bağlı naylon ipi çenesinin altına çekip kafasına sabitledi. Üzerine küçük gelen ceketinin düğmelerini ilikledi ve uçları apartman boşluğuna bakan kösele ayakkabılarını birbirine yaklaştırdı. Yara bere dolu ince bilekleri bacaklarına kısa gelen pantolonunun altında tahtakuruları tarafından yenmiş bir çift sopa gibi görünüyordu. Servet Efendi'nin en sevdiği yerd apartmanın en üst katındaki boşluğa açılan oda. Alt katta, kazan dairesinin dibinde uyuduğu odacığın anahtarı apartman yöneticisinde olsa da oranın, apartmanın beyninin, her daireye uzanabileceği o kutsal odanın anahtarı bir tek Servet Efendi'de vardı. Bu da onu kimsenin olmadığı kadar değerli kılıyordu.

Servet Efendi bismillah çekip yandaki boruya tutundu ve kendini aşağı sarkıttıktan sonra ayağıyla duvardaki girintilerden birine basıp esnedi. İki metreye yakın boyu duvarda-

ki girinti ve çıkıntılara ulaşmasında ona yardımcı oluyordu. Bizzat duvara çaktığı demirlere tutunup, oyduğu girintilere basarak bir örümcek gibi gezinmeye başladı apartman boşluğunda. Kısa süre içinde ritmini buldu. Apartman boşluğu onun yıllar içinde ördüğü, sakinlerini ağırladığı ağıydı. Suratındaki gülümsemeyle bir süre bir aşağı bir yukarı inip çıktıktan sonra evlerden birinin penceresinin önünde durdu. Boşlukta belli belirsiz bir esinti oldu. İki elini pencerenin tepesindeki rengi solmuş tahtalara kenetledi. Dizlerini kendine çekmiş, kıcını bir içeri bir dışarı vererek esniyordu. Apartman boşluğuna sırtüstü stilde kendini bırakacak gibiydi. Dördüncü kattaki Akın Bey ve eşi Nesrin Hanım'ın eviydi karşısındaki. Oraya da diğerlerine olduğu gibi defalarca girip çıkmıştı. Onların evine girmeyi en sevdiği gün perşembeleriydi çünkü perşembeleri ikisi de çalıştıkları yerde mesaiye kalıyor ve eve geç dönüyorlardı. Pencereyi ayağıyla itip açtıktan sonra boyundan beklenmeyecek bir atıklıkla içeri süzülüverdi.

İçerisi uzun zamandır dokunulmamış küskün eşyalarla doluydu. Kim bilir en son ne zaman girmişlerdi bu küf kokan odaya. Eşyaların üzerine özensizce örtülen çarşafları güveler delik deşik etmiş, uzun zamana yayılan bir yemek ziyafeti çekmişlerdi. Servet Efendi o odaya o kadar çok girip çıkmıştı ki eşyaların yerlerini bir bir ezberlemişti. Profesyonelce sekerek kapıya yönelip odayı terk ettikten sonra ara bölgeyi geçip eve ulaşmıştı artık. Otomatik koku spreyi eve tarihi geçmiş bir bahar havası getirirken Servet Efendi soluğu her zaman yaptığı gibi mutfakta aldı. Ekmek sepetinden bir dilim aşırıp onu önceki günden kalan buz gibi tencerenin içine daldırdıktan sonra ağzına götürdü. Nesrin Hanım yine türlü yapmıştı ve tuzu her zamanki gibi yine fazlaydı. Kendi kendine cıkcıkladı ekmeği çiğnerken. Eski kaşardan bir parça alıp ağzının tadını yerine getirdi. Birkaç

zeytini mideye indirdikten sonra meyvelerin olduğu yerden bir tane muz alıp buzdolabının kapağını kapattı. Sonra tekrar açıp kola ile sütün yerini değiştirdi. Böyle daha iyi olmuştu. Mutfakta son geldiğinden bu yana bir değişiklik olmuş mu diye kontrol etti. Yoktu. Dolabın tepesinde içinde bir zamanlar kurumuş bitkiler olan ama geçtiğimiz haftalarda Servet Efendi'nin içine kum doldurduğu eski kavanoz bile aynı yerinde duruyordu. Ne sıkıcıydı şu Akın Bey'le Nesrin Hanım. Muzu mideye indirdikten sonra lavabonun altındaki cezveyi kapıp kendine şekerli bir Türk kahvesi yaptı, ardından salona geçti.

Seksenlerden kalma oturma takımı salonun bej duvarlarını hüznlendiriyor, fiskos masasının üzerindeki sigara paketleri ve kristal kâsenin içindeki şekerler bakımı zamanda seyahate davet ediyordu. Servet Efendi kahvesini hüpürdeterek içtikten sonra bir tane şeker alıp ağzında evirip çevirerek emdi. Sonra uzun diliyle kahve fincanını yalayarak temizledi, pırıl pırıl yaptı. Ağzında biriken telveleri birkaç defa sertçe yutkularak midesine gönderdi. Sonra ayağa kalkarken kafasını kristal avizeye geçirip kendi kendine kıkırdadı. Kıkırdarken iri ön dişleri dudaklarının arasından göründü. “Benim baktığım yerden hiç bakmamışlardır salona” dedi belli belirsiz. “Benim gördüğüm gibi görmemişlerdir hiç.” Bir süre olduğu yerde kaldı ve öylece salonu izledi. Şehrin iki yakasını birbirine bağlayan bir köprü gibi hissetti kendini. Etrafında martılar uçuşurken salonun içindeki belli belirsiz hava akışını dinledi.

Camlı vitrinin karşısına geçip elleri belinde içerideki biblolara, kahve fincanlarına, üzeri desenli tabaklara baktı. Kapakları açıp alt raflardaki minik geyik biblosunu cebine attı. İçtiği kahve fincanını dolaptakilerden biriyle değiştirip aldığını ceketinin sağ cebine yerleştirdi. Acele etmeden, sakince kapakları kapatıp askılığa yöneldi ve şeffaf şemsiyeyi keme-

rine takıp aynadaki aksine gülümsedi. “Bunlar da yaşadıklarımı sanıyorlar” dedi.

Apartman boşluğuna bakan odaya geri dönüp pencereyi ardından kapatarak evi terk etti. Boşlukta huzurlu bir gezintiye çıktı. Bir aşağı bir yukarı hareket etti. Sonunda ikinci kattaki Celal Bey ve Simge Hanım’ın evine girmeye karar verdi. Kullanılmayan odayı ardında bırakıp eve girdiğinde önceki gün balık yapıldığını anladı hemen. Celal Bey de, Simge Hanım da muhasebeciydi, son iki yıldır çocuk yapmaya çalışıyorlardı, evleri hep dağınıktı ve haftada iki, belki üç defa balık yerlerdi.

Servet Efendi duvarları çiftin evlilik resimleriyle dolu holü ardında bıraktı. Güneşi içine alan salonda gözlerini kapatıp bir süre durdu. Perdelerin arasından sızan gün ışığı kapamış olduğu gözlerini birisi onlara dokunuyormuş gibi ısıttı. Gözlerini tekrar açtığına duvarda yeni bir resim olduğunu fark edip sırttı ve ardından bir iki defa aksak bir tempoyla alkışladı ev sakinlerini. Resim birkaç hafta önce gittikleri Sapanca tatillerinden olmalıydı.

Servet Efendi parmak uçlarında yükselip elleriyle tavana dokunarak orada bir süre esnedi. Sonra odaları teker teker ziyaret etti. Celal Bey’den yaşça bir hayli küçük Simge Hanım’ın iç çamaşırlarının yerlerini kıkır kıkır kıkırdayarak değiştirdi. Kadının beyaz külotlarından birini pantolonunun cebine tıktı. Celal Bey’e ait olan siyah spor şapkayı iç ceplerinden birine koyup odanın köşesindeki askılıkta ki şeffaf şemsiyeyle Akın Beylerden aldığını değiştirdi. Sonra mutfağa gidip Nesrin Hanım’ın kahve fincanını Simge Hanım’ınkilerin arasına soktu ve oradan da bir fincan alıp tekrar cebine attı. Keyfi iyice yerine gelmişti. Onlar istedikleri kadar birbirlerini görmezden gelsinler, komşuculuk oynamaktan kaçınınsınlardı bakalım. Servet Efendi biliyordu ki aslında hepsi birbirinin içinde yaşıyordu. Apartman

onun sayesinde yer değiştiriyor, nefes alıp veriyordu. Servet Efendi heyecandan yumruklarını sıkıp kendi kendine inledi. Turuna bir an önce devam etmeliydi.

Teker teker bütün evlere girip çıktı. Akşam olana kadar eşyalar yer değiştirdi, Servet Efendi nasıl istiyorsa öyle bir hal aldı. Nihayet çöpleri toplama zamanı gelmişti. Şansı varsa yarattığı eserleri görebilecekti.

“İyi akşamlar Servet Efendi” dedi on dört numaradaki Hilmi Bey ağzında bir aşığı kattaki Selin Hanım’ın dış fırçasıyla. Hilmi Bey kutsal odaya en yakın olan dairenin sahibiydi o yüzden Servet Efendi’nin Hilmi Bey’e özel bir ilgisi mevcuttu. Onu bir şekilde kendine yakın görüyordu.

“İyi akşamlar Hilmi Bey” dedi Servet Efendi adamın ağzındaki dış fırçasını görür görmez gülümserken.

“Bugün erken yatacağım da” dedi adam açıklama yapma ihtiyacı duyup. “Yarın büyük gün, önemli bir sunumum var.”

Migros ne iyi etmişti de promosyon olarak birbirinin aynı dış fırçalarından hediye etmişti geçenlerde. Bu dış fırçası nereden baksa üç haftadır tüm sakinleri dolaşmıştı. Asıl sahibi Selin Hanım’dı ve elbet bir gün ona geri dönecekti.

“Başarılar, başarılar” dedi Servet Efendi. “Var mı bir isteğiniz benden?”

“Yok Servet Efendi, haydi iyi akşamlar.”

Servet Efendi heyecanı giderek artarken karşı daireye yöneldi. Kasketini düzelitti, ceketini ilikleyip kapıyı çaldı. Meryem Hanım kapıyı açar açmaz içi içki şişeleriyle dolu bir çöp torbası uzattı Servet Efendi’ye.

“İyi akşamlar” dedi kadın yorgun argın gülümseyerek.

“Size de” dedi Servet Efendi o an kadının Simge Hanım’ın iç çamaşırını giyme ihtimalini düşünürken. Onu Meryem Hanım’ın iç çamaşırılarıyla dolu çekmecesinin en üstüne koymuştu bilerek. Giyiyor olsa gerekti.

“Var mı benden bir istediğiniz?” diye sordu Servet Efendi

alnından bir damla ter kirli sakallarına doğru yol yaparken.

“İyi akşamlar” dedi kadın bir kere daha ve kapıyı kapattı.

Altıncı kattaki seksenine dayanmış Münevver Hanım kapıyı beşinci kattaki Ayten Hanım’ın yün hırkasıyla açtığı anda Servet Efendi’yi bir gülme tuttu.

“İyi akşamlar Münevver Hanım” dedi Servet Efendi. “Soğuklar başladı öyle değil mi?”

“Evet Servet Efendi evet artık eskisi gibi değilim. Bir rüzgâr essin hemen kemiklerim ağrımaya başlıyor.”

“Tabii, tabii” dedi adam gülümseyerek. “Sıkıca sarılın hırkanıza. Nasıl da sıcak tutuyordur kim bilir. Nereden almıştınız? Bana da lazım böyle bir hırka.”

Kadın hırkasının yakalarını çekiştirerek iyice içine girdi. “Ay ne bileyim Servet Efendi kim bilir ne zaman aldım. Bana şu zaman da inanayım. Kafa mı kaldı artık bende, kazara karşı daireye girsem orayı evim sanıp yatıp uyurum başkasının yatağında” dedikten sonra içtenlikle gülümsedi.

Servet Efendi kadının dediklerini içinden birkaç defa tekrarladı.

“Başka birisinin dairesini evin sanırsın öyle mi?” dedi kendi kendine.

“Yaşım diyorum işte ilerledi, artık bir ayağımız çukurda.”

Servet Efendi’nin çöpü alan elleri titredi bir süre, dişleri birbirine vurdu. Bunu niye düşünmemişti ki hiç; eşyaları değil insanları değiştirmeliydi.

“İyi misin Servet Efendi? Ellerin titriyor bir baktır kendine, tüm gün çalışıyorsun bak şakaya gelmez maazallah.”

“İyiyim iyiyim Münevver Hanım” dedi Servet Efendi gözleri ışıltılı. “Allah senden razı olsun. Var mı benden bir isteğin?”

“Yok yok. Hadi iyi akşamlar” dedi kadın kapıyı kapatırken.

Ne güzel bir akşamdı; Simge Hanım’ı Nesrin Hanım’ın şemsiyesiyle aşağı inerken görmüş, Akın Beylerin tencerele-

rine ekmek bandığı yemeğin akşam pişirildiğini apartmana sinen kokudan anlamış, içi kum dolu kavanozun ev sahiplerini gizemli bir yabancı gibi izlediğini hayal etmiş, kıyafetlere sinen terin, kokunun onlar fark etmeden yer değiştirdiğini, başka bedenlere izinsiz giriş yaptığını görmüş, dahası Münevver Hanım ona daha önce aklına gelmeyen müthiş bir fikir vermişti. Servet Efendi apartmandaki tüm çöpleri attıktan sonra kazan dairesinin yanındaki minik odasına yüzünde büyük bir mutlulukla girdi.

Eşyaları değiştirmek iyiydi hoştu ama apartman sakinlerinin onlar farkında olmadan yerlerini değiştirmek mümkün olabilir miydi? Altı numaradaki Koray Bey ve eşini on bire almayı başarsa, üzerine de sekiz numaradaki Akın Bey ve Nesrin Hanım'ı üçüncü kata taşısa işte o zaman bu bir devrim olurdu. Çok yavaş davranacaktı, usul usul hiç acele-ye getirmeden eşyalarını değiştirecek, sonra farkında bile olmadan onları taşıyacaktı. Bu düşünce nefesini kesti. İçindeki Koray Bey'in donunu sıkıca kavradı ve göğsüne dar gelen Melis Hanım'ın sutyenini çekiştirdi. Ayaklarındaki Münevver Hanım'a ait yün çoraplar şöminenin içindeki odunlar gibi yanıp çatırdadı. Ter içinde kesik kesik nefes alıp vermeye devam etti. Bir eli donunda, bir eli gömleğinin içindeki sutyeni okşarken uyuyakaldı. Tanrılara yakışır bir uyku çekti. Sabah olduğunda büyük planı doğrultusunda gözüne kestirdiği iki daire için çalışmaya başlayacaktı. Onları kimse farkına varmadan değiştirecek, yeniden var edecekti.

Sabah erkenden kutsal odaya çıkıp her zaman yaptığı gibi boşluğa bakarak bir sigara yaktı. Kahkahaları apartmanın soluk borusunda yankılandı. Sigarasını her zamanki gibi söndürmeden atıp kıvılcımların aşağı düşerkenki dansını izledi. Duvardaki demirlere tutunarak rutin gezintisine başladı. Bir örümcek gibi hızlı hızlı ağında ilerledikten sonra dördüncü katta aldı soluğu. Elleriyle pencerenin rengi solmuş

tahtalarına tutunup esnedi, dizlerini kendine çekti, sonra kışını dışarı çıkarıp aynı bir yüzücü gibi hazırlandı. Derken bir çatırtı koptu. Servet Efendi bismillah çekmeye kalmadan tahta olduğu yerden kopup onu boşluğa bıraktı. Adam neler olduğuna anlam veremedi apartmanın daha önce hiç dik-kat etmediği tavanına bakıyordu düşerken. Rutubet orada koca bir iz mi yapmıştı? O iz devasa bir örümceğe mi benzi-yordu yoksa? Orada, onun mabedinde ondan başka bir örüm-cek daha mı vardı? Daha büyük, daha mı kudretliydi?

Yere büyük bir gürültüyle çakıldığında uzun ince kemik-leri birbirinden ayrıldı. Kafası yarıldı, kanı çabucak yayılıp boşluğa attığı son sigarayı ince bir cız sesiyle söndürdü. Nay-lon ip sayesinde kasketi hâlâ kafasındaydı. Son nefesini ve-rirken elini Koray Bey'e ait dona sokmak istese de yapama-dı. Hiç acı hissetmese de vücudunun artık ona ait olmadığını biliyordu.

Servet Efendi'yi birkaç gün ortalarda görmeyen sakinler telaşa kapılıp onu aramaya koyuldular. Birkaç gün sürdü apartman boşluğundaki kokuşmuş bedenini bulmaları. Ne-den orada olduğunu, nihai amacını ve Servet Efendi'nin vü-cudunu sarıp sarmalayan kendilerine ait kıyafetleri fark et-mediler; tek düşündükleri sigortasız çalıştırdıkları apartman görevlisinin apartman boşluğuna düşüp öldüğü ve bu olay bir şekilde duyulursa başlarının büyük belaya gireceğiydi.

Sakinler dışarıda gök gürlerken çıt çıkarmadan Servet Efendi'nin vücuduna bakıyorlardı. Simge Hanım'ın aslın-da Nesrin Hanım'a ait çorapları saniyesinde ter içinde kal-dı. Kadın zangır zangır titriyordu. O an Koray Bey'in giy-diği ama Hilmi Bey'e ait olan gömlek sıırıslıklam oldu. Ay-ten Hanım aslında kendisine ait olan ama o gün Münevver Hanım'ın giydiği hırkaya hayranlıkla bakarken kendi üze-rindeki ve aslen Meryem Hanım'a ait yeleşti huzursuzca çe-kiştirdi. Yıllardır o apartmanda birbirlerine bir merhabadan

fazlasını vermeyen komşular o an Servet Efendi'nin kırık kemikleri ve kurumuş kanı üzerinde hararetle ne yapacaklarını tartışıyor, birbirlerine sarılıyor, teselli ediyorlardı. Birkaç saat süren tartışmanın ardından Servet Efendi'nin yerini değiştirmeye karar verdiler. Sanki o binada hiç yaşamamış, senelerdir onların çöplerini almamış, onu tanımıyorlarmış gibi başka bir yere taşıyıp atacaktardı. Ona ait her şeyden kurtulacak, hayatlarına devam edeceklerdi. Ne de olsa ölmüştü Servet Efendi, hayat yaşayanlarındı.

El birliğiyle Servet Efendi'nin çürüyen bedenini çöp poşetleriyle sarıp Koray Bey'in arabasına yükledikten sonra aşağı sokaklardan birindeki yarım kalan inşaatta aldılar soluğu. Gece dışarı çıkıp anne ve babalarından habersiz oyun oynayan çocuklar gibiydiler. Uzun zamandır bitmeyen, müteahhidi kayıplara karışan inşaata girdiler. Sabaha karşı, kimse ortalarda yokken Servet Efendi'nin üzerindeki çöp poşetlerini bir hediye paketini açar gibi açıp onu yeni binanın apartman boşluğuna atıverdiler. Servet Efendi karanlığın içinde yok olurken hepsinin içine bir huzur, bir umut doldu. Kendilerini olduklarından daha genç hissettiler. Önlerinde daha uzun bir yaşam vardı. Hayattaydılar ve hayatlarının sonuna kadar saklayacakları bir sırları vardı artık. Elleri olmasa bir de gülümseyeceklerdi. Yapmadılar. Kendi apartmanlarına gidip yaşadıklarını uzun uzun konuştular. Sonraki haftalarda birbirlerinin evlerine girmedikleri, yemekler yiyip kahveler içmedikleri gün olmadı. Bu belki de Servet Efendi'nin onlara bir hediyeydi.

Seksenlerden kalma oturma takımı salonun bej duvarlarını hüzünlendiriyor, fiskos masasının üzerindeki sigara paketleri ve kristal kâsenin içindeki şekerler, bakını zamanda seyahate davet ediyordu... "Benim baktığım yerden hiç bakmamışlardır salona" dedi belli belirsiz. "Benim gördüğüm gibi görmemişlerdir hiç." Bir süre olduğu yerde kaldı ve öylece salonu izledi.

Camlı vitrinin karşısına geçip elleri belinde içerideki biblolara, kahve fincanlarına, üzeri desenli tabaklara baktı. Kapakları açıp alt raflardaki minik geyik biblosunu cebine attı. İçtiği kahve fincanını dolaptakilerden biriyle değiştirip aldığını ceketinin sağ cebine yerleştirdi. Acele etmeden, sakince kapakları kapatıp askılığa yöneldi ve şeffaf şemsiyeyi kemerine takıp aynadaki aksine gülümsedi. "Bunlar da yaşadıklarını sanıyorlar" dedi.

**Odalar, apartman boşluğu, asansör, otopark, kazan dairesi...
Apartmanın her köşesini sinsice mesken tutan tekinsiz öyküler...
Göktuğ Canbaba'dan mekânların ve zihinlerin çatıalarında tuhaf
ve keyifli bir yolculuk...**

tavsiye edilen
KDV'siz
satış fiyatı:

₺ 28

ISBN 978-625-8495-31-7

ISBN 978-625-8495-31-7

9 786258 495317

Doğan
Kitap